

SLAVKO ODAVIĆ

Novi Sad 2004.

TABAKOVIĆEVA NAGRADA ZA ARHITEKTURU

DaNS

DRUŠTVO ARHITEKATA NOVOG SADA

Slavko Odavić Novi Sad 2004.

Tabakovićeve nagrada za arhitekturu
DaNS
Društvo arhitekata Novog Sada

Tabakovićeve nagrade arhitekture - najznačajnije priznanje za arhitektonsko stvaralaštvo koje dodeljuje Društvo arhitekata Novog Sada, ustanovljeno je 1994. godine i znak je priznanja jednom od pionira naše moderne arhitekture, istaknutom graditelju Novog Sada, arhitekti Đorđu Tabakoviću (1897-1971).

Veće Tabakovićeve nagrade arhitekture u sastavu: Pavle Žilnik, Miroslav Krstonošić, Tatjana Vanjifatov-Savić, Zora Mitrović-Pajkić, Aleksandar Kelemen, Dušan Krstić, dr Ranko Radović i Milorad Berbakov (dosadašnji dobitnici nagrade), i Slobodan Jovanović, u svojstvu predsednika Veća TNA, na sednici održanoj 5. oktobra 2004. godine, jednoglasno je odlučilo da se TNA za 2004. godinu, dodeli arhitekti Slavku Odaviću za realizovana arhitektonska dela.

Slavko Odavić, diplomirani inženjer arhitekture, Novi Sad
Monografska izložba povodom dodele Tabakovićeve nagrade arhitekture u 2004.

Priredivač izložbe: Društvo arhitekata Novog Sada
Autor kataloga: Vladimir Mitrović
Autori izložbe: Slavko Odavić, Slobodan Jovanović
Postavka izložbe: Zvonko Boras
Dizajn kataloga: Miroslav Šilić
Štampa: Forma, Novi Sad 2004.

odavić

Biografija

Slavko Odavić rođen je u Vršcu 6. februara 1932. godine. Otac Risto je bio profesor srpskog i latinskog jezika a majka domaćica. Osnovnu školu i realnu gimanaziju završio je u Vršcu. Na Arhitektonski fakultet u Beogradu se upisuje 1951. u klasi profesora Bogdana Nestorovića a diplomirao je 1956 godine. Po završetku studija kao stipendista odlazi u Sarajevo gde započinje projektantsku praksu prvo u Arhitektu, potom u Institutu za stambenu izgradnju, kod prof. Jahe Fincija a nakon dve godine u Građevinsko odeljenje Vojne pošte Sarajevo. U Novi Sad dolazi 1962 godine i zapošljava se u projektom birou Arhitekt, u kome radi do penzionisanja 1996 godine.

Na njegovo stručno formiranje presudno je uticao praktičan rad najpre u Sarajevu a potom u Ljubljani. Kao mladom arhitekti koji je došao iz Beograda u novu sredinu, pružena mu je mogućnost da se upozna sa delima sarajevske i zagrebačke škole arhitekture. Dve godine rada u birou prof. Stanka Kristla, poznatog projektanta i stručnjaka za zdravstvene ustanove, u Ljubljani pomogle su mu da proširi znanja iz ove oblasti projektovanja. Promena sredine i razmena iskustva učinili su ga bogatijim i sigurnijim u formiranju sopstvenog arhitektonskog izraza, koji je posebno prepoznatljiv na brojnim obajektima nastalim u arhitektonskom birou Arhitekt u Novom Sadu.

Karakteristike Odavićeve arhitekture su fleksibilnost i funkcionalnost rešenja, racionalnost u korišćenju prostora i humanost u tretmanu celine i detalja. Svakom projektom zadatku posvećivao je pedantnu profesionalnost, znanje i iskustvo negujući "slovenačku školu" u pristupu projektovanju zdravstvenih ustanova. Isticao se perfekcijom u razradi složenih medicinskih zahteva u odnosu na arhitektonska rešenja i komunikacione barijere. U Novom Sadu i okolnim mestima projektovao je više stambenih i industrijskih objekata, poslovnih i javnih zgrada. Posebna dostignuća ostvario u projektima zdravstvenih objekata od kojih se volumenom i kvalitetnim prostornim rešenjima ističu Domovi zdravlja na Limanu i ulici Zmaj Ognjena Vuka, Porodajni blok Klinike za ginekologiju i akušerstvo i zgrada Poliklinike u Novom Sadu. Za realizaciju Doma zdravlja na Bistrici (Novo naselje, bulevar Slobodana Jovanovića) 1986. godine dobio je Oktobarsku nagradu Novog Sada.

Izvedeni objekti

Stambeni zgrade

Poslovno stambena zgrada P+4 u Željezničkoj ulici, Novi Sad
Stambena zgrada P+4, Srbobran
Stambena Kula P+4, Bačka Palanka
Stambena Kula P+4, Beočin
Stambena Kula P+4 na Selenči, Sombor
Poslovno stambena zgrada P+4, Lovćenac
Stambeni blok P+6 i P+8 na Bulevar Oslobođenja, Novi Sad
Stambena zgrada P+5 u ulici Alekse Šantića, Novi Sad
Stambena zgrada P+4 u Futoškoj ulici, Novi Sad.

Industrijski objekti

Fabrika vate Niva, Žabalj
Pogonske prostorije preduzeća Grafika, Novi Sad
Poslovna zgrada sa halama preduzeća Čistoća, Novi Sad
Montažna hala Neimara, Novi Sad

Javne, društvene i poslovne zgrade

Letnje kino Zvezda film u porti, Novi Sad
Dom kulture sa poslovno stambenim objektom, Bačko Petrovo Selo
Restoran na Dunavu, Ilok
Poslovna zgrada sa halama preduzeća Čistoća, Novi Sad
Poslovna zgrada poljoprivrednog dobra Pionir, Srbobran
Poslovni objekat sa halom, preduzeća RSGV, Novi Sad
Poslovni objekat na Bulevaru Oslobođenja pored Lutrije, Novi Sad.
Reonska automatska telefonska centrala, Detelinara, ulica Alekse Šantića, Novi Sad
Pošta i ATC, Sremski Karlovci
Pošta i ATC sa stanovima, Žabalj
Pošta i ATC sa stanovima, Tovariševo
Telekomunikacioni Centar u ulici Petra Drapšina, Novi Sad.

Zdravstveni objekti

1965 - 1970.

Zdravstvena stanica: Žabalj, Kač, Kovilj
Zdravstvena stanica sa apotekom, Bački Petrovac
Zdravstvena stanica sa apotekom, Sremska Kamenica
Dom zdravlja, Bečej
Interna Klinika, Medicinski Fakultet, Novi Sad.
Neuropsihijatrijska Klinika, Medicinski Fakultet, Novi Sad.
Dogradnja stacionara sa radnom terapijom Institut za rehabilitaciju, Novi Sad
Stacionar za paraplegičare banja Rusanda, Melenci

1970 - 1985.

Dom Zdravlja na Limanu, Novi Sad.
Dom Zdravlja na Novom Naselju, Novi Sad.
Dom Zdravlja u ulici Zmaj Ognjenog Vuka, Novi Sad.
Porodajni blok Klinike za ginekologiju i akušerstvo - Medicinski Fakultet, Novi Sad.
Poliklinika - Medicinski Fakultet, Novi Sad.

Učešće na konkursima

Konkurs za robnu kuću Nork, Novi Sad
Konkurs za robnu kuću, Sremska Mitrovica
Konkurs za opštu bolnicu, Zrenjanin

Projekti enterijera

Domove zdravlja Limanu, Novi Sad
Dom Zdravlja Novo Naselje, Novi Sad.
Dom Zdravlja Zmaj Ognjenog Vuka, Novi Sad.
Porodajni blok Klinike za ginekologiju i akušerstvo, Novi Sad.
Poliklinika, Novi Sad.

Literatura:

S. Jovanović, Odavić Slavko, arhitekta, Enciklopedija Novog Sada sv. 18, Novi Sad 2001. 104-105.

Kod projektovanja zdravstvenih objekata na prvom mestu je medicinska funkcija i tehnička opremljenost

Rođeni ste u Vršcu gde ste završili osnovnu školu i gimnaziju. Kako ste se odlučili za studije arhitekture? Da li je odluka bila dramatična, da li ste imali podsticaj u školi i porodici?

U gimnaziji sam smatran za solidnog crtača i dobrog matematičara, što je samo po sebi bila predispozicija za poziv koji sam odabrao. Posle sedmog razreda gimnazije proveo sam letnji raspust u Sarajevu, kod rođaka Tome Ljubibratića, koji je završavao studije arhitekture u Beogradu. Od njega sam dobio podsticaj i osnovne informacije o arhitekturi. Jednom prilikom da bi me na brzinu testirao, zamolio me da uzmem olovku i papir i nacrtam vazru na stolu. Pošto sam završio crtež, njegov je komentar bio Znaš Slavko postoje i drugi fakulteti o kojima bi mogao da razmisli. To je bio dokaz da ga moj crtež nije očarao! U leto, posle završenog osmog razreda gimnazije u Vršcu, sa profesorom crtanja odlazim na par časova crtanja skulptura u parku, što je pored vežbanja matematike bila priprema za prijemni ispit za arhitekturu u Beogradu.

U vreme vaših studija (1951-1956) na beogradskom Arhitektonskom fakultetu su predavali brojni profesori, velike ličnosti srpske arhitektonske scene pre rata. Kakva su sećanja na vaše školovanje i te legendarne profesore?

Za vreme studija su mi predavali izuzetni profesori. Pivo Karamatijević - crtanje, Strala - akvarelisanje, Petar Krstić - konstrukcije, Boško Tomić, Romić i orđe Lazarević - statiku i beton. Projektantske predmete sam slušao kod više profesora: Bogdan Nestorović - stambene zgrade, Mate

Bajlon - školske zgrade, Stanko Kliska - zdravstvene objekte, Branislav Kojić - industrijske zgrade. Urbanizam sam slušao kod Nikole Dobrovića, a istoriju arhitekture i umetnosti kod Nestorovića, urda Boškovića i Deroka.

Vežbe iz projektovanja smo obavljali u ateljeima. Ja sam se opredelio za atelje prof. Nestorovića. Sa profesorima nismo imali tako blizak kontakt kao sa asistentima koji su bili nesebični u prenosu znanja i stalnoj podršci studentima. Spomenuću samo neke od njih - Mišu Dimitrujevića, Zorana Petrovića, Dragana Ilića i druge.

Boravak u Sarajevu posle završetka fakulteta izgleda da je mnogo značio za vaš početak profesionalne karijere projektanta. Iskustva sa gradilišta i iz biroa su sigurno bila dragocena. Recite nam nešto o svojim sarajevskim godinama?

Obaveznu studentsku letnju praksu provodim na izgradnji bolnice za lečenje mikoze u Jagomiru, za koju je projekto izradilo Projektno preduzeće Arhitekt iz Sarajeva. U slobodno vreme posle gradilišta odlazio sam u preduzeće Arhitekt da pomažem na crtanju konkursa ili drugim poslovima. Kako sam se na radu dobro pokazao, arhitekti koji su me upoznali predložili su da me Arhitekt stipendira do kraja studija. To je predstavljalo veliku stvar, jer sam za vreme studija bio slabog materijalnog stanja.

Posle diplomiranja na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu 1956 godine, odlazim u Sarajevo gde započinjem nove studije u meni nepoznatoj sredini. To je bio susret sa zagrebačkom i sarajevskom arhitektonskom školom. Moram istaći da je veliki značaj u mom formiranju imao rođak arh. Tomo Ljubibratić, koji me je na samom početku stručnog rada uputio u pravom smeru.

Pošto sam se zaposlio u preduzeće Arhitekt dodeljen sam u projektantsku grupu iskusnog Branimira Mucka arhitekta iz Zagreba, koji me je pedagoški vodio kroz sve faze projekta. Grupa se sastojala od arhitekata, tehničara, statičara i predmerača. Na fakultetu sam radio idejne projekte, a sada sam morao da prođem kroz sve faze glavnog projekta, od razrade do građevinsko zanatskih detalja i predmera, sve pod budnim okom šefa i izvrsnih tehničara.

To je bila faza učenja zanata na čemu sam mu zahvalan. Držao sam se pravila, da prvo moram biti dobar tehničar a potom inženjer. Moj prvi šef me je pored ostalog impresionirao svojom opštom kulturom i znanjem stranih jezika.

Nakon provedene dve godine rada na projektovanju, odlučio sam da obavim praksu na gradilištu, kako bi na vreme mogao da polažem državni ispit. Zato prelazim u građevinsko odeljenje Vojne pošte u Srajevu, gde radim kao nadzorni organ na adaptaciji i izgradnji vojnih i stambenih objekata. Tokom rada na adaptaciji austrougarskih vojnih objekata iz prošloga veka, mogao sam na licu mesta da vidim lukove i svodove, koje sam kao grafičke radove crtao tokom studija. Posle godinu dana rada na gradilištu prijavio sam državni ispit. U to vreme su članovi ispitne komisije bili profesori sarajevskog fakulteta. Kao inženjer koji je studirao na drugom fakultetu, morao sam sve predmete ponovo da učim kako se to predavalo u Sarajevu. Nakon uspešno položenog državnog ispita, dobio sam ponudu da se prijavim na konkurs za asistenta na Arhitektonskom fakultetu u Sarajevu. Fakultetska karijera me nije privlačila, već projektovanje, te odlučujem da se zaposlim u Institut za stambenu izgradnju kod profesora Jahe Fincija. Rad u Institutu je dio od velikog značaja, jer analiza stanova je osnova za sve druge oblasti projektovanja. U to vreme su u Institutu radili poznati arhitekti, među kojima je bio Ivan Štraus. Pored stručnog rada, intenzivno sam pohađao kurseve nemačkog a potom i engleskog jezika, što će mi puno pomoći u kasnijem stručnom radu. Na kraju, mogu slobodno reći da je boravak u Sarajevu u periodu od šest godina, bio moj drugi fakultet.

U Novi Sad stižete početkom šezdesetih godina i odmah se zapošljavate u projektom birou Arhitekt, gde provodite čitav svoj radni vek. Arhitekt je bio veliki biro u kome su radili brojni projektanti - Milan Maović, Bane Ivković, Tanja Vanjifatov-Savić, Zora Pajkić, Ilinka Trifunović, Nikola Stojanović itd. Kako znamo, u vreme tranzicije biro se ugasio i nestao. Recite nam nešto o radu u Arhitektu, ljudima u njemu i vašim prvim novosadskim projektima?

U Novi Sad dolazim 1962. godine kao ovlašteni i formiran arhitekt i zapošljava se u projektom birou Arhitekt čiji je tadašnji direktor bio Imre Farkaša. To je bio biro, mladih i talentovanih arhitekata i vrednih tehničara. Nova sredina me je lepo prihvatila. Direktor mi je od samog prijema ukazao poverenje, tako da sam posle projekta stambeno poslovne zgrade Centropapira u Željezničkoj ulici, dao da projektujem Internu a potom i Neuropsijatrijsku kliniku u Novom Sadu 1964. godine.

Projektni biro Arhitekt je kasnije integrisan sa biroom Instalacije što je imalo uticaja na visoki nivo projekata. Specifičnost Arhitekt-a je bila u tome što je omogućavala specijalizaciju arhitektima prema afinitetu i izraženim sklonostima. Svi arhitekti su radili objekte opšte arhitekture, pri tom ako bi se javio investitor za projekat škole ili dečije ustanove to bi radila Tatjana Vanjifatov-Savić, ili ako bi došao investitor za projekat robne kuće i poslovne zgrade to bi radio Milan Matović. Ja sam pretežno radio projekte zdravstvenih objekata i to počev od zdravstvenih stanica, domova zdravlja do bolnica i kliničkog centra. Bogastvo Arhitekt-a je bila pre svega u ljudima, inženjerima i tehničarima, koji su bili u stanju da realizuju najsloženije projekte iz domena arhitekture i instalacija. Princip permanentnog obrazovanja je u preduzeću negovan od prvoga dana. U pretplati smo imali 25 časopisa iz oblasti arhitekture, instalacija i konstrukcija, kako domaćih tako i stranih. Na sajmove i stručne seminare smo uvek slali naše ljude kako bi bili u toku sa novim propisima i literaturom.

Zahvaljujući navedenim činjenicama naše preduzeće se kao saradnik Medico-engenering-a iz Ljubljane uključuje u projekat Kliničkog Centra Medicinskog fakulteta u Novom Sadu. Iako sam u svojoj sredini bio afirmisan arhitekt procenio sam korisnim da se uključim u taj projekat i odem 1972. godine na rad u Ljubljani. Boravak u projektantskoj grupi prof. Stanka Kristla u okviru Medico-engenering-a bila je za mene nova arhitektonska škola. Radeći u toj grupi imao sam priliku da pratim izradu projekata za bolnicu u Kopru, bolnicu u Dubrovniku i bolnicu u Somboru. Iskustava stečena na radu u Ljubljani primenio sam na projekat nove poliklinike u Novom Sadu. Na kraju mogu reći da je rezultat moga uspeha u struci bila okolnost da

sam znanje sticao u raznim sredinama radeći sa ljudima od kojih se moglo puno naučiti.

Objekte koje sam projektovao u periodu od 1965. do 1970. godine su pretežno bile stambene zgrade. To su bili objekti sa čistom funkcijom, bez oblikovnih pretenzija. Uostalom to je bilo vreme masovne stambene izgradnje, kod koje su investitori tražili funkciju i nisku cenu izgradnje. Objekat Telekomunikacionog centra u ulici Petra Drapšina u Novom Sadu, projektovan 1972. godine je prvi javni objekat, koji mi je pružio mogućnost oblikovnog izraza.

Spisak dela izvedenih po vašim projektima je zaista imponozantan. Ipak, kako vidimo, najbolje ste se snašli u projektovanju zdravstvenih objekata. Vratimo se na kratko u prošlost. Na ovim prostorima zdravstvene zgrade - bolnice, grade se još od XVIII veka. Današnja zgrada Akademije u porti Nikolajevske crkve prvobitno je bila bolnica. Sedamdesetih godina XIX veka gradsku bolnicu pored crkve Svetog Roka u Futoškoj ulici projektovao je najpoznatiji gradski baumajster - Djerđ Molnar, autor Gradske kuće i katoličke crkve na Trgu slobode. Sledeći period koji možemo pratiti u razvoju arhitekture bolnica je nova gradska bolnica, mađarskog arhitekta erda Kopeckog iz prve decenije XX veka, kada se bolnički kompleks izmestio dalje, prema Futoškom putu, gde se i danas nalazi. U međuratnom periodu, u gradu je podignuto nekoliko dispanzera, od kojih se ističe onaj na Bulevaru Mihajla Pupina iz 1925. Godine podignut po projektima ruskih arhitekata Georgija Šretera i Konstantina Parisa. Svi navedeni objekti građeni su u različitim istorijskim stilovima, shodno vremenu nastanka, od eklektike do secesije i neoklasicizma, koji se lako čitaju preko fasadnog ukrasa ali unutrašnja struktura im je zajednička. Naime, sve navedene zgrade liče i preslikavaju tip kasarne, kao opštevažeće formule u podizanju zdravstvenih objekata. Recite nam nešto o situaciji koju ste zatekli i o vašem viđenju projektovanja zdravstvenih ustanova.

Kod projektovanja zdravstvenih objekata na prvom mestu je medicinska funkcija i tehnička opremljenost za ispravan rad medicinske opreme a na kraju arhitektura. Znamo da ljudi u zdravstvene objekte odlaze zbog bolesti a ne iz zadovoljstva. Obračao sam pažnju na enterijer čekaonica i medicinskih radnih prostorija. Tu je bitna boja zidova i vrata, klupe i žardinijere, u kombinaciji sa svetlom, kako bi se pacijentima učinio ugodan boravak u objektu. Potrebno je znanje i iskustvo kao i stručna veština da se zadovolje postavljeni kriterijumi.

Kod projektovanja ovako važnih objekata praktikovali smo obilazak zajedno sa investitorom, najnovije izgrađene Domova zdravlja u Jugoslaviji. Kada su u pitanju bolnice imao sam prilike da obiđem najmodernije Klinike u Švajcarskoj, Nemačkoj, Holandiji i Švedskoj. Putovanja u inostranstvo su bila zajedno sa lekarima, a imale su cilj da sagledamo funkciju, i probleme velikih bolnica koje smo mi planirali da gradimo. Programiranje, projektovanje i građenje bolnica zahteva interdisciplinarni rad lekara, arhitekta, instalatera i poznavaoca opreme. Mi smo u Novom Sadu imali takav tim koji je realizovao sve novoizgrađene zdravstvene objekte do 1985. godine. Veliki doprinos da se moje projektantske zamisli pravilno realizuju, dala je moja kolegini i supruga arhitekta Đrenka Odavić (rođena Arsenijević), radeći kao nadzorni organ.

Korisnost i utilitarnost zdravstvenih objekata svako je najvažniji u procesu projektovanja tih ustanova. Održivost kapaciteta i dugotrajnost takođe. Kako ste rešavali arhitektonske probleme prilikom projektovanja ovih ustanova?

Zdravstveni objekti koje sam projektovao imaju u principu stepenastu formu. Ova forma je proistekla iz zahteva da medicinske službe koje su najferkventnije dolaze u niže etaže a službe sa manje pacijenata dolaze u gornje etaže. Pored navedenog funkcionalog razloga, ovakav pristup mi je dao mogućnost da zdravstveni objekat u volumenu razbijem i učinim interesantnijim.

Kako stojimo sa literaturom vezanom za ovaj

specifični vid projektovanja. Da li se o tome posebno uči na fakultetima?

Literatura za projektovanje zdravstvenih objekata kod nas je veoma mala. Prva knjižica koja razmatra projektovanje bolnica u najužem obliku je od prof. Stanka Kliske. Druga knjiga koja se detaljno bavi projektovanjem je Projektovanje odelenja za intenzivnu terapiju od Dr. Veroljuba M. Atanasijevića, kao i Arhitektonsko projektovanje Neuferta. U svom projektantskom radu oslanjao sam se na nemačke propise i Din-norme kao i ono što sam kroz dugogodišnju praksu naučio radeći na adaptacijama gotovo svih odelenja Kliničke bolnice u Novom Sadu. Ono što predstavlja teškoću projektantu je što se strana arhitektonska rešenja ne mogu jednostavno preneti kod nas, jer je u pitanju druga medicinska doktrina. U bivšoj Jugoslaviji su postojale najmanje pet ekipa arhitekata koje su se profesionalno bavile projektovanjem bolnica. Ratne godine i sankcije su uticale da se niko od iskusnih projektanata nije odlučio da napiše mali priručnik za projektovanje zdravstvenih objekata, bar koliko je meni poznato. Pojedinci koji bi imali još snage da nešto napišu, bez materijale podrške, upustili bi se u bezvredan rad.

Za kraj razgovora recite nam nešto o društvenoj ulozi arhitekata i kako to vidite na vašem primeru?

Za sebe mogu reći da sam čovek koji se nije društveno isticao, već naprotiv tiho radio svoj posao na najbolji mogući način, ne očekujući da će to doživeti pohvalu ili nagradu. Dodela Oktobarske nagrade za realizaciju Doma zdravlja na Bistrici - Novom naselju 1986. godine, i zabeleška o meni u Enciklopediji Novog Sada (knjiga 18/2001), pokazuje da su me hroničari zapazili.

Vladimir Mitrović

Pripreme za izgradnju zdravstvene stanice na Limanu III

Sve podređeno pacijentima

Određena lokacija ovog značajnog objekta čija će se izgradnja odvijati u dve etape a počće krajem godine

Planom razvoja zdravstvene delatnosti u Novom Sadu predviđena je obimna izgradnja objekata od šireg društvenog interesa. To su klinički centar, zdravstvena stanica na Limanu III, zdravstvena stanica na Novom naselju i Detelinari, a previđa se i dogradnja u ulici Zmaj Ognjena Vuka. Prvi od ovih objekata - zdravstvena stanica na Limanu III, počće da se gradi već krajem iduće godine. Ovih dana završen je idejni projekat a s njegovim karakteristikama nas je upoznao arhitekta Slavko Odavić.

Tri principa

Arhitekta Slavko Odavić još 1962. godine projektuje zgrade namenjene zdravstvu Novog Sada. Iako njih nije bilo mnogo, on je prateći zbivanja na ovom polju stekao dragocena iskustva. Ta saznanja koristio je u izradi idejnog projekta zdravstvene stanice na Limanu III, a koristiće ih pri projektovanju kliničkog centra. Odavić je, prilazeći samom projektu, postavio sebi nekoliko pravila i principa. To su fleksibilnost, ekspanzivnost, maksimalno i racionalno korišćenje prostora, ekonomičnost, humanost i terminiranje. Svaki od ovih elemenata nosi u sebi specifičnosti koje imaju zadatak da sve bude najbolje iskorišćeno, praktično, lepo i funkcionalno, a pri tome i moderno.

Fleksibilnost se odnosi na mogućnost menjanja i prilagođavanja zahtevima vremena skoro svih delova zdravstvenog centra. Tu se nadovezuje i ekspanzivnost, osvajanje novih prostora u budućnosti za šta je planirana i zelena površina oko samog objekta.

Menjanje navika

Glavni projektant Slavko Odavić ističe da je u novim uslovima neophodno menjanje shvatanja medicinskih rad-

nika o svom radnom mestu. Suština novine je upravo u odbacivanju starih navika i stvaranju novih s prednostima koje pruža novi zdravstveni centar. To je prilika da se u novim prostorijama i uz novu opremu stvara i novi aktivni sudeonik u tome - čovek, koji mora brzo da se adaptira na postojeće uslove. Među tim navikama, recimo, odbacuje se dosadašnji način prijema i pregleda se zakazuje, što su dosadašnja iskustva potvrdila kao veoma korisno i efikasno. Pacijent će u budućnosti brzo dolaziti do lekara i s njim provesti više vremena nego do sada, što će i lekarima omogućiti mirniji i studiozniji rad. Ako se ovome doda da će ambulanta i sve prostorije biti sinhrono povezane onda se može zaključiti da će nova zdravstvena stanica biti veoma prikladna.

Briga o pacijentu

Na odlazak lekaru čovek je u većini slučajeva primoran. Zato je arhitekta Odavić postavio sebi zadatak da se, počev od eksterijera do unutrašnjih prostorija, vodi briga i o pacijentu, o činjenici da korisni detalji mogu psihološki značajno da utiču na bolesnike i pacijente koji će novoj zdravstvenoj stanici imati dosta cveća, zidove pastelnih boja, prikladne stepenike, liftove, kose rampe, što je sve veoma lepo uklopljeno u čitavu arhitekturu zgrade.

Zdravstvena stanica na Limanu III nalaziće se na uglu Bulevara AVNOJ-a i ulice Alekse Šantića gde se sada nalazi zgrada "Naftagasa", preduzeće "Pionir" i stambene zgrade. S obzirom da će se jedan deo poslovne zgrade "Naftagas" ukomponovati u deo predviđen za Zajedničke službe Doma zdravlja, rušenje ostalih predviđa se u narednim mesecima kako bi do početka gradnje krajem ove godine sve bilo spremno za početak radova na ovom značajnom objektu.

Miodrag Vujović
Dnevnik (Novi Sad), 25. Jul 1976. str.11

DELA

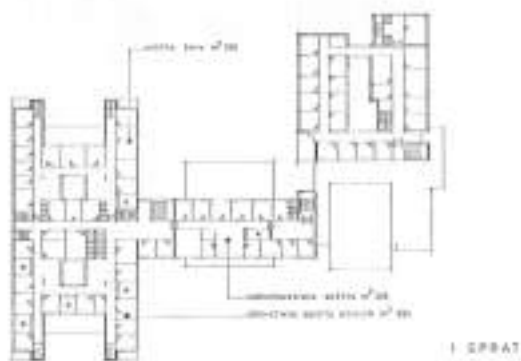
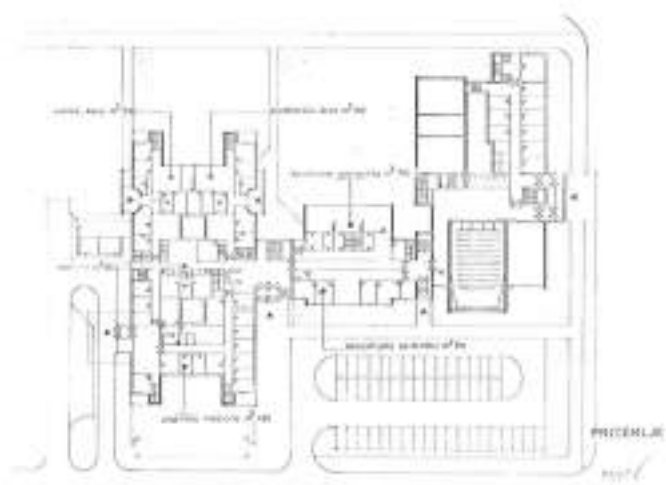
Dom Zdravlja na Limanu, Novi Sad

1968. godine, projekt 1971.

1968. godine, projekt 1971.

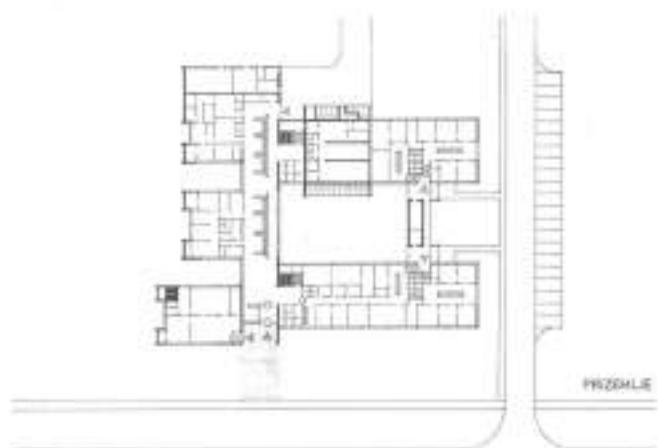

Dom Zdravlja na Novom Naselju, Novi Sad.

PRVI SPRAT

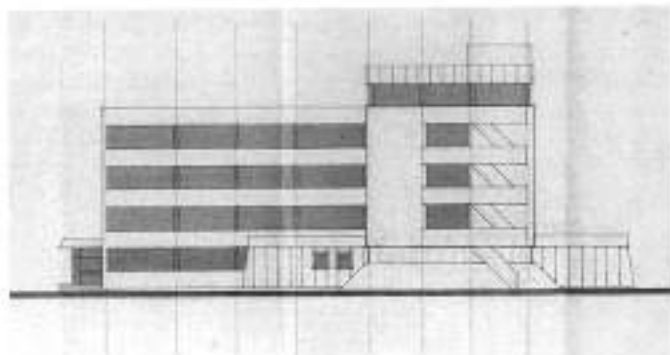

DRUGI SPRAT

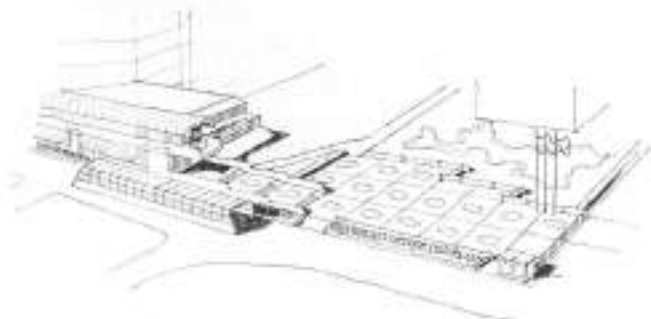
Dom Zdravlja u ulici Zmaj Ognjenog Vuka, Novi Sad.

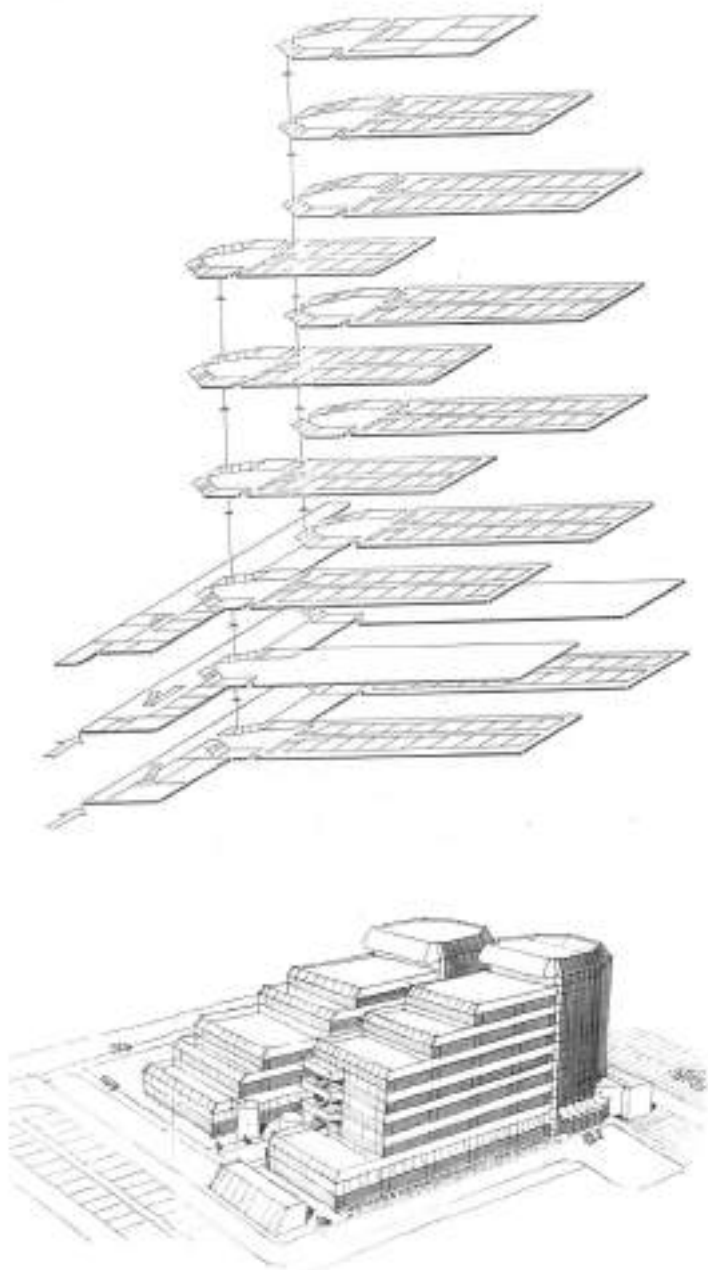

Poliklinika - Medicinski Fakultet, Novi Sad.

SLAVKO ODAVIC

BIOGRAPHY

Slavko Odavic was born in the town Vrsac, on the 6th of February 1932. His father, Risto, was a professor of Serbian and Latin and his mother was housekeeper. He finished primary and realistic secondary school all in Vrsac. He started his study in 1951. in professor Bogdan's Nestorovic class, on the University of Architecture in Belgrade. He graduated in 1956. After his study, he went in Sarajevo with scholarship where he started practise firstly in 'Arhitekt' and then in Institute for apartment construction, at professor Jahe Vincija. After 2 years he practiced in building department of military post of Sarajevo. He came to Novi Sad in 1962. and started to work in architectural office 'Arhitekt', in which he worked until he retired 1996.

Practice at Sarajevo and Ljubljana had great influence on his profession. As an young architect who came from Belgrade into the new environment, he was given an opportunity to meet arts of Sarajevo and Zagreb's school of architecture. Working for two years in office of prof. Stanko Kliska well known designer and expert for health institutions, at Ljubljana, helped him to expand his knowledge in this field. Changing environment and exchanging experiences made him more certain in developing his own architectural opinion, which was specially recognized on numerous objects made in Architect office 'Arhitekt' in Novi Sad.

Characteristics of Odavijevic's architecture are flexibility and functionality of solutions, rationalism in using areas, and humanity in treating whole and details. He gave lot of importance to professionalism about each project, knowledge and experience with paying attention of sloven's school when approaching projects of health institutions. He was perfectionist in working out complexes medical demands with architectural solutions. He constructed many buildings and industrial objects, business and public buildings in Novi Sad and wider. His special achievements were designing health institutions for example institution of health at Liman, and at Zmaj Ognjena Vuka's street, Birthplace block of clinic of gynecology and building of Polyclinic in Novi Sad. For realization of health institute at Bistrica, Novo naselje, Boulevard Slobodan Jovanovic, in 1986. he won October award of Novi Sad.

DaNS

DRUŠTVO ARHITEKATA NOVOG SADA

USTANOVILO JE 1994. GODINE KAO NAJVIŠE PRIZNANJE ČLANOVIMA
DRUŠTVA ARHITEKATA NOVOG SADA ZA IZUZETAN, STVARALAČKI I
PREGALAČKI DOPRINOS ARHITEKTURI

TABAKOVIĆEVU NAGRADU ZA ARHITEKTURU